

СХВАЛЕНО  
Педагогічною радою  
протокол № 10  
від 29.08.2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказом директора  
від 29.08.2025 року № 71

\_\_\_\_\_ Оксана КОВАЛЬЧУК

**ОПОРНИЙ ЗАКЛАД «ТУРІЙСЬКИЙ ЛІЦЕЙ»  
ТУРІЙСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ  
КОВЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА  
з всесвітньої історії**

(0,5 год/тиждень)

для 7 класу

\_(цикл базового предметного навчання базової середньої освіти)  
на **2025/2026** навчальний рік

. Розроблена на основі модельної програми «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.). Навчальна програма розроблена до підручника «Всесвітня історія» 7 клас. Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти. Автори: І. Щупак, О.Бурлака, О.Желіба, І.Піскарьова.

Учитель Ігор ТРОЦЬ

## **Пояснювальна записка**

Навчальний предмет «Всесвітня історія» спрямований на реалізацію визначених Державним стандартом базової середньої освіти цілей, зокрема — формування вільної, творчої та відповідальної особистості, спосіб мислення і дій якої базується на усвідомленні загальнолюдських та національних цінностей; патріота України та прихильника її демократичного устрою; людини, яка шанобливо ставиться до родини, суспільства та навколишнього природного середовища; поважає права і свободи людини; зберігає українські національні традиції та водночас поважає культуру, звичаї, традиції інших народів, толерантно ставиться до різних суспільних поглядів, релігій та їх носіїв, якщо це не вступає в протиріччя із загальнолюдськими цінностями.

**Завданням навчального предмету «Всесвітня історія» у 7 класі є:** розвиток особистості учня/учениці через розуміння причинно-наслідкових зв'язків між історичними подіями та явищами, сприйняття взаємозв'язку української та всесвітньої історії, усвідомлення уроків історії та «людського виміру» історичних процесів. Беручи до уваги різні оцінки подій минулого, учні та учениці під час навчання мають виробляти українське бачення всесвітньої історії часів Середньовіччя та Нової доби і розуміти вплив минулого на сучасні суспільно-політичні, економічні, духовні процеси сьогодення й майбутнього.

**Вимоги до обов'язкових результатів навчання всесвітньої історії у 7 класі передбачають, що учениця/учень:**

- мислить історико-хронологічно, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між історичними подіями і явищами, діяльністю людей та її результатами і наслідками в ході історичного процесу, визначає сутність суспільних змін в історії;
- має розвинене геопросторове мислення; виявляє взаємозалежність соціально-економічного, політичного й культурного розвитку та навколишнього природного середовища, клімату, цивілізаційних характеристик сусідніх спільнот;
- розвиває критичне мислення, здатний/здатна співставляти й аналізувати різні джерела інформації; • виявляє взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємовплив історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміє множинність трактувань минулого і сучасного та зіставляє їх інтерпретації;
- усвідомлює власну гідність, відстоює особисті кордони, власні права і свободи та водночас поважає права і гідність інших людей, дотримується принципів толерантності та відкидає усі форми ксенофобії;

- переконаний/переконана у цінності демократичних принципів, конструктивно взаємодіє з іншими людьми і суспільством в цілому, усвідомлює необхідність утвердження верховенства права і дотримання правових норм для забезпечення сталого розвитку суспільства;
- дотримується принципів академічної доброчесності в навчанні, науковій та іншій творчій діяльності.

Програма може слугувати календарно – тематичними планом.

| Структура курсу                                     |
|-----------------------------------------------------|
| Вступ. Середньовіччя як історична епоха             |
| Розділ I. Народження середньовічної Європи.         |
| Розділ II. Середньовіччя за межами Європи           |
| Розділ III. Середньовічне суспільство (V–XV ст.).   |
| Розділ IV. Середньовічні держави в X–XV ст.         |
| Розділ V. Духовний світ Середньовіччя.              |
| Узагальнення курсу. Здобутки середньовічної Європи. |

### Всесвітня історія 7 - клас (0,5 годин)

Підручник: Всесвітня історія для 7 класу за Щупак І.Я., та ін. (2024)

| № з/п | Тема уроку                                                                                                  | Примітка |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|       | <b>Вступ. Середньовіччя як історична епоха(1 год.)</b>                                                      |          |
| 1.    | Поняття «Середні віки» та періодизація Середньовіччя                                                        |          |
|       | <b>Розділ I. Народження середньовічної Європи(3 год.)</b>                                                   |          |
| 2.    | Занепад античного світу. Імперія ромеїв (Візантійська імперія)-наступниця Риму. Варварські держави в Європі |          |
| 3.    | Нова хвиля міграцій у Європі. Священна Римська імперія та слов'янські держави                               |          |
| 4.    | Християнська держава в V-XI століттях                                                                       |          |
|       | <b>Розділ II. Середньовіччя за межами Європи(4 год.)</b>                                                    |          |
| 5.    | Араби та народження ісламського світу. Етнічна мозаїка Великого Степу                                       |          |
| 6.    | Китай, Японія та Індія в Середньовіччі                                                                      |          |
| 7.    | Держави доколумбової Америки                                                                                |          |
| 8.    | <i>Комплексна підсумкова робота</i>                                                                         |          |
|       | <b>Розділ III. Середньовічне суспільство (V-XV ст.)(8 год.)</b>                                             |          |

|     |                                                                                              |  |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 9.  | Людина і природа в Середньовіччі. Світогляд середньовічної людини                            |  |
| 10. | Стани середньовічного суспільства. Середньовічне місто та його мешканці. Соціальні конфлікти |  |
| 11. | Етапи державотворення в Середні віки. Держави західноєвропейського типу                      |  |
| 12. | Держави центральноєвропейського типу                                                         |  |
| 13. | Зовнішня колонізація та цивілізаційні конфлікти. Держави східноєвропейського типу            |  |
| 14. | Християнство в Середні віки. Іслам у Середні віки                                            |  |
| 15. | Середньовічні школи та університети. Мистецтво у Середньовіччі. Раннє Відродження і гуманізм |  |
|     | <b>Узагальнення курсу. Здобутки середньовічної Європи</b>                                    |  |
| 16. | Узагальнення. Здобутки середньовічної Європи<br><i>Комплексна підсумкова робота</i>          |  |